

KATALOG PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA (KPU)

1. Cilji praktičnega usposabljanja

Dijak/vajenec bo usposobljen za:

- razvijanje kompetenc, ki zagotavljajo samostojno načrtovanje, izvajanje delovnih procesov in izdelavo tekstilnih izdelkov;
- pripravo osnovnih krojev za razne tekstilne izdelke;
- pripravo orodij in strojev za izdelavo tekstilnih izdelkov;
- pripravo materialov za izdelavo tekstilnih izdelkov;
- krojenje materialov za izdelavo tekstilnih izdelkov, medvloge ter podloge in določitev porabe materiala;
- izdelovanje tekstilnih izdelkov po fazah;
- pripravo tekstilnih izdelkov za popravila;
- upoštevanje predpisov in navodil za varno delo ter varovanje zdravja pri delu;
- upoštevanje tehničnih standardov in standardov kakovosti, ki se uporabljajo pri delovnih procesih in organizaciji dela;
- razvijanje redoljubnosti, odgovornosti pri delu in komunikacijskih veščin;
- samostojno uporabo delovne dokumentacije;
- gospodarno ravnanje z delovnimi sredstvi, materiali, energijo in časom;

2. Pričakovani učni izidi

Dijak/vajenec se usposobi za izvajanje naslednjih delovnih procesov:

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
OBVEZNI DEL			Dijak/vajenec:
A*	Priprava in vzdrževanje delovnega mesta	1	Vzpostavlja red in čistočo v tekstilni delavnici ali v delovnem prostoru, kjer izvaja delovni proces.
B*	Varstvo in zdravje pri delu	2	Delo opravlja v ustrezni delovni obleki, obutvi, primerni zaščiti dolgih las in upošteva predpise o varovanju in zdravja pri delu.
C*	Komuniciranje in uporaba strokovne terminologije	3	Komunicira s sodelavci, nadrejenimi in strankami o delu, ki ga opravlja in upošteva poslovni bonton.
		4	Uporablja strokovno terminologijo v slovenskem jeziku in pogovorno terminologijo v stroki.
Č*	Uporaba delovne dokumentacije	5	Bere, razume in uporablja delovno dokumentacijo (skice, kosovnice, načrte, krojne slike) pri nalogah, ki jih opravlja v delovnem procesu.

D	Priprava delovnega mesta	6	Pripravi delovno površino (krojilno mizo) za krojenje.
		7	Pripravi orodja za krojenje in naprave za brežhibno krojenje (očiščeno orodje, priključeno na električno omrežje, rezila-zaščitena,...)
E	Priprava materiala, krojenje in kompletiranje tekstilnih izdelkov	8	Pripravi osnovni material (pregled materiala, če vsebuje napake, potek vzorca), medvlogo in podlogo za krojenje izdelka.
		9	Ugotovi smer materiala in pravilni potek krojenja ter poišče morebitne napake v materialu.
		10	Sestavi krojno sliko materiala skladno z dokumentacijo in gospodarno rabo materiala (optimalni izkoristek).
		11	Ukroji elemente za izdelek, medvlogo in podlogo ter jih pravilno označi.
		12	Kompletira in označi dele, ki so utrjeni z medvlogo.
F	Šivanje tekstilnih izdelkov	13	Izbere ustrezen sukanec za izdelavo izdelka.
		14	Izdeluje detajle na izdelku.
		15	Sestavlja izdelek po fazah.
		16	Določi mesta zadrge, gumbnic, gumbov, spencev, pritiskačev,
		17	Izdeluje na izdelku zadrgo.
		18	Izdeluje gumbnice, šiva gumbe, spence, pritiskače,...
G*	Likanje in čiščenje tekstilnih izdelkov	19	Medfazno lika paspule, zapogibe,...
		20	Razlika ali zalika razne sestavne šive.
		21	Medfazno čisti šive (odreže niti).
		22	Pregleda izdelan izdelek, ga očisti raznih nitk,...
		23	Končno zlika tekstilni izdelek.
H	Skladiščenje izdelkov	24	Zloži tekstilni izdelek skladno s standardi.
		25	Opremi tekstilni izdelek s tehnološko dokumentacijo.
		26	Skladišči tekstilne izdelke po predpisih za tekstilne izdelke.

I	Popravila tekstilnih izdelkov	27	Pripravi oblačilo za popravilo (opis popravila, ožanje menjava zadrge, prišitje gumba, krajšanje dolžine,..)
		28	Izbere najustrežnejši način popravila, zamenjave, krajšanje, ožanje,...
		29	Popravi ali zamenja del oblačila v skladu z navodili/dogovorom/pravili stroke.
J	Vzdrževanje orodij, strojev in naprav	30	Vzdržuje ročna orodja.
		31	Preventivno vzdržuje šivalne stroje ter stroje in naprave za krojenje in likanje.
K*	Zagotavljanje kakovosti in kontrola	32	Kontrolira kakovost izvedenih del na tekstilnem izdelku (dimenzije, prileganje, izvedba šivov, potek vzorca, estetki videz, uporabnost, natančnost).
L*	Varovanje okolja in ravnanje z odpadki	33	Skladišči nevarne snovi, ki se uporabljajo pri izdelavi tekstilnih izdelkov.
		34	Sortira, skladišči in oddaja ali predeluje ostanke in odpadke.
M*	Načrtovanje delovnega procesa	35	Prilagodi in uredi delovno mesto v skladu z načeli ergonomije in racionalne organizacije.
		36	Izbere najustrežnejša orodja, stroje in naprave za izvedbo konkretnega delovnega procesa.
		37	Določi pravilen vrstni red delovnih operacij in faz dela pri izdelavi tekstilnega izdelka.
N	Izdelava delovne dokumentacije z elementi ponudbe	38	Nariše sestavni načrt tekstilnega izdelka, kosovnice, krojne slike in napiše tehnični opis izdelka.
		39	Izračuna dejansko porabo materialov za tekstilni izdelek na osnovi načrta in porabo ovrednoti.
		40	Oceni izdelovalni čas za tekstilni izdelek na osnovi tehnološkega postopka izdelave ter porabo časa ovrednoti.
		41	Izdela kalkulacijo za tekstilni izdelek do lastne cene.
IZBIRNI DEL: ŠPORTNA OBLAČILA ali OTROŠKA OBLAČILA			
P	Priprava krojev za različne materiale	42	Prilagaja osnovne kroje in pripravlja kroje po skici.
		43	Upošteva pravila krojenja za raztegljive in plišaste materiale.

		44	Kompletira krojne dele.
		45	Pripravi pomožni material za izdelavo izdelka (zadrge, trakove, elastike,...).
R	Šivanje oblačil s pomočjo specialnih šivalnih strojev	46	Uporablja specialne stroje za sestavo izdelkov iz raztegljivih materialov, pletiva, pliša (4-nitni opletilni stroj).
		47	Izdeluje dolžine na oblačilu iz raztegljivih materialov s pomočjo specialnega šivalnega stroja (pokrivni šiv).
		48	Kontrolira kakovost izdelka.
IZBIRNI DEL: KROJAŠTVO-ŽENSKA OBLAČILA ali KROJAŠTVO-MOŠKA OBLAČILA ali NEGA IN VZDRŽEVANJE TEKSTILIJ			
S	Izdelava krojev s pomočjo računalnika	49	Izdeluje osnovne kroje z modeliranjem in gradiranjem glede na tehnično skico.
		50	Pripravlja krojne slike za osnovni material, medvlogo in podlogo s pomočjo računalnika.
Š*	Vzdrževanje tekstilij in čiščenje oblačil	51	Uporablja standardizacijo, mednarodne oznake za nego in vzdrževanje tekstilij (razvršča oblačila po surovinski sestavi).
		52	Prepoznavna in razvršča posamezne skupine madežev za čiščenje oblačil.
		53	Uporablja vse pripomočke za odstranjevanje madežev in vzdrževanje tekstilnih izdelkov po standardih.

Opomba:

*Generične kompetence, ki jih je potrebno razvijati ves čas praktičnega usposabljanja v povezavi z ostalimi delovnimi procesi.